

ANTI DOPINGÁČEK

Chráníme čistý sport

Vážení sportovní přátelé,

tento Antidopingáček je poslední, který po roce vydávání ADV ČR publikuje ve stávajícím personálním složení.

Rádi bychom shrnuli a konstatovali, že jsme antidopingovou organizaci učinili funkčnější, transparentnější a celkově příznivější směrem ke sportovním subjektům, ale i sportovcům samotným. A to hlavně plným zapojením systému ADAMS.

Pod vedením JUDr. Petry Volkové se sešel nový tým, realizující věci jinak, efektivněji a prakticky s využitím dosavadních pracovních zkušeností. Děkujeme za dosavadní spolupráci!

Kolektiv ADV ČR Vám přeje hezké léto a příjemné čtení

Kolektiv ADV ČR

OBSAH

Úvodní slovo	1
Připomínáme	1
Rozhovor s osobností	2–3
IDCO – Komisaři mezinárodní úrovně	4
ADV v roce 2021	5
Školení ADV 2021	6
Něco málo ke statistice za letošní půlrok	7
Kokain – jeho zneužívání ve sportovním prostředí	7
Odlehčení na závěr	8

PŘIPOMÍNÁME

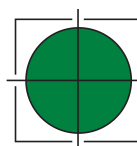
Tímto bychom chtěli připomenout všem sportovním organizacím působícím v ČR, aby nezapomínaly zasílat na ADV ČR své termínové listiny, včetně soustředění atd. A to podle článku 18.7. Směrnice pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v ČR Čl. 18.7. Všechny Národní federace musí řádně a včas zasílat ADV ČR své termínové listiny akcí, soutěží a závodů, termíny a místa konání soustředění, a to vždy předem na příslušný kalendářní rok či sezónu. Tyto informace lze zasílat emailem, nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nebo datovou schránkou.

Apel na sportovce – vyplňování Whereabouts

V posledních dvou měsících se nám sešlo několik případů, kdy sportovci nebyli na adrese, kterou měli uvedenou v systému

ADAMS nebo neměli označené zvonky či nebrali telefon, když jim komisař volal. Mít zápis a nezastižení na místě pobytu a zbytečně si zkomplikovat situaci, není třeba, pokud budete VČAS AKTUALIZOVAT ÚDAJE. Děkujeme.

ADV ČR

Antidopingový výbor ČR

Czech Anti-Doping Committee

ROZHOVOR

PETRA VOLKOVÁ ex-ředitelka ADV ČR

VE SVĚTĚ JSME RESPEKTOVANOU ORGANIZACÍ, SNAD TO TAK ZŮSTANE

Cesta Petry Volkové do funkce ředitelky ADV ČR nebyla „z ulice“. V ADV ČR působila předtím necelé 3 roky nejdříve jako právnická, poté byla zástupkyní ředitele a před nástupem do funkce byla pověřena řízením. Předchozí vedení NSA, Milan Hnilčka a Michal Janěba jmenovali Petru Volkovou do funkce ředitelky dne 1.6.2020, na základě výsledků výběrového řízení. Nový předseda NSA Filip Neusser s odkazem na to, že na veškerých vedoucích pozicích budou působit jen lidé, kteří vzešli z otevřených výběrových řízení, Petru Volkovou z funkce dne 8.6.2021 odvolal. Petra Volková za svou profesní kariéru získala pracovní zkušenosti z oblastí sportu, mezinárodních společností i významných státních institucí. Ve funkci ředitelky ADV ČR byla přesně rok...

Ve funkci ředitelky ADV ČR jste byla rok, jak se za ním ohlížíte?

Přestože byl rok 2020 definován pandemií koronaviru, ADV ČR musel plnit závazky z Mezinárodní úmluvy proti dopingů ve sportu a antidopingového programu. To v praxi znamenalo například přejít na vzdělávací programy online formou, realizovat dopingové kontroly za dodržení přísných zdravotních podmínek a s rozsáhlým ohledem na bezpečnost pracovníků i sportovců.

A pokud jde o další činnosti, v některých oblastech jsme se ocitli na startovní čáře, např. jsme museli nechat zaregistrovat logo organizace. V té smluvní rovině jsme uzavřeli Memorandum o spolupráci s Národní protidrogovou centrálou, ovšem já osobně bych chtěla vyzdvihnout především oblast mezinárodní, na které se ADV ČR stal členem Středoevropské organizace národních antidopingových výborů (CEADO), která začíná být silněji vnímána a respektována Světovou antidopingovou organizací (WADA). Podpísala se smlouva se zahraniční společností ITA (International Testing Agency), která testuje sportovce např. na olympijských hrách, mají perfektně připravené a vyškolené komisaře z celého

světa a v neposlední řadě několik komisařů ADV ČR úspěšně absolvovalo náročný kurz pro komisaře mezinárodní úrovně právě od ITA. Vstoupili jsme do několika společných projektů v rámci „záchrany a pomoci“ státům sdruženým v EERADO, což je Východoevropská organizace národních antidopingových výborů. Do toho se rekonstruovali vnitřní prostory organizace, sjednotili jsme komisařům průkazy a oblečení, WADA vydala po šesti letech novelizovaný Kodex, ADV ČR reflektoval tyto změny v systému řízení při porušení antidopingového pravidla a vydal novou Směrnici pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v ČR. A to je jen zlomek povinností a úkolů, které bylo třeba splnit.

ADV si léta „žil svým životem“. Bylo těžké navázat, případně ho zkusit nastartovat jinak?

Snažili jsme se k tomu přistupovat velmi zodpovědně a současně jsme chtěli, aby ADV začal být vnímán trochu lépe, resp. profesionálněji. Myslím, že se nám podařilo učinit z něj, zvláště za tak krátkou dobu, přívětivější organizaci směrem ke sportovcům i sportovním organizacím, personálně se stabilizoval, komunikačně se výrazně posunul, začali jsme před rokem vydávat Antidopingáčka, na web jsme pravidelně vkládali aktuální články o dění v organizaci i mimo ni. Zejména jsme nastavili přímou komunikaci mezi sportovci a zaměstnancem ADV, kterému jsme zcela cíleně vyčlenili agendu systému ADAMS, který potrápil nejednoho sportovce. Sportovci tím získali svůj kontakt při zakládání účtů a vyplňování míst pobytu, což nikdy předtím nebylo.

Měla jste k dispozici Komisi sportovců, Komisi pro terapeutické výjimky a Radu expertů. Spolupracovala jste s nimi a do jaké míry jste využívala jejich názory?

Se všemi komisemi i poradními orgány jsem spolupracovala konti-

nuálně. Komise pro terapeutické výjimky je odborná komise složená z medicínských kapacit, která musí být zřízena bez ohledu na funkci ředitele. Komise sportovců a Rada expertů jsou poradními orgány a názorů kolegů si velmi vážím. Vyslechnout si i odlišný, avšak konstruktivní názor, vás vždy posouvá dál a já bych ráda všem členům komisí poděkovala za efektivní spolupráci.

V minulosti se veřejnost dozvíдалa o případech dopingu v zahraničí, ale doma jako by se neděly. Byli jste v tomto směru transparentnější?

ADV musí postupovat v souladu s Kodexem a ten neumožňuje vyjadřovat se k dosud neuzavřeným případům či kauzám. Z tohoto důvodu může někdy působit postoj ADV jako neaktivní. Nicméně statistiky a čísla pravidelně zveřejňujeme a pokud se o kauzách v médiích píše, je to jen dobře. Záleží však na tom, zda informace objevující se v médiích, odpovídají alespoň zčásti skutečnosti.

Začala platit nová Směrnice. V čem jsou největší změny oproti té minulé?

Jedna z největších změn se týká samotného řízení, ze třístupňového systému jsme, podobně jako ostatní státy, přistoupili ke dvoustupňovému, což bylo nejen požadováno WADA, ale také Světovou antidopingovou agenturou takto schváleno. Toto řízení je nyní efektivnější a rychlejší. Zásadním požadavkem je institucionální nezávislost odvolacího orgánu, což v praxi mj. znamená, že členové komise nesmí mít žádné vazby či smluvní vztahy se sportovními subjekty. Jednotný a odpovídající odvolací orgán pro všechny sportovce bez ohledu na jejich disciplínu či sport, byl poplácán již dříve a sportovní spolky kvitují, že se tak stalo právě v souvislosti s novým Kodexem.

Jaká je tedy role ADV v řízeních?

ADV ČR je účastníkem každého řízení. ADV ČR „iniciuje“ jakékoliv porušení antidopingového pravidla a v rámci svých pravomocí mj. zajišťuje prosazování řádných důsledků vč. například podání odvolání proti rozhodnutím, jež nejsou v souladu s Kodexem. ADV ČR svou odpovědnost přenesl částečně na národní federace a v prvním stupni řízení rozhodují disciplinární orgány příslušných národních federací. ADV ČR zůstává vždy plně odpovědný za zajištění skutečnosti, že všechny tyto částečně delegované odpovědnosti budou prováděny v souladu s Kodexem, takže ADV ČR je jediným odborným konzultantem a garantem v oblasti antidopingu pro sportovní organizace.

Jaký je vůbec vztah svazů, sportovních organizací, ale i sportovců k ADV?

To byste se asi měl zeptat jich, nicméně se sportovními svazy jsou vztahy tvořeny odbornou spoluprací, v rámci řízení je role ADV definována Kodexem a u sportovců je to především o technické a věcné spolupráci převážně se systémem ADAMS. Samozřejmě záleží i na tom, zda jsou se sportovci zahájena řízení nebo nikoliv. Ti, kteří vstupují do řízení s disciplinárními orgány, určitě ADV neoblíbují. Ostatní ocenili například lidštější a profesionálnější přístup v průběhu dopingových kontrol, kde se ke sportovcům již konečně přestalo přistupovat s tím, že jsou apriori všichni podvodníci.

Kolik má vůbec ADV komisařů, kteří jezdí na kontroly za sportovci a jaký je jejich přístup? Není to hon na potenciální čarodějnice, což v minulosti bývalo?

ADV má cca 50 komisařů. Toto množství jsme rapidně snížili, v minulosti jich bylo dokonce i 70-80. Vsadili jsme na variantu

méně komisařů a více školení, tento proces by měl pokračovat i nadále. To už bude ovšem na mém nástupci, zda si tento systém ponechá nebo ne.

Vášim zřizovatelem je NSA, jaká je její podpora, včetně té finanční a do jaké míry zachovává ADV nezávislost?

Finanční podpora se týká rozpočtu ADV, který nám NSA schvaluje. Za mého působení byla nestrannost jednoznačně respektována a nikdy ze strany NSA k takové snaze o případné prolomení nedošlo. Byl to vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací v mezích zákona. Nyní mám důvodné obavy, zda se nezávislost a nestrannost ADV udrží a zda vůbec bude chtít být udržena.

Spolupracujete s obdobnými orgány v zahraničí?

ADV spolupracuje se Světovou antidopingovou organizací, signatáři Kodexu, mezinárodními sportovními organizacemi, MOV a samozřejmě s ostatními antidopingovými organizacemi. WADA nově zahájila spolupráci s Interpolem, role a odpovědnosti všech těchto subjektů jsou předem definovány Kodexem.

Je podle Vás vůbec možné boj s dopingem vyhrát nebo alespoň remizovat?

Hezká otázka. Co si představujete pod pojmem výhra? To se asi dostáváme spíše na filozofickou rovinu. Policie také boj se zločinem nikdy úplně nevyhraje a podobně je to i s dopingem. Signatáři se zavázali k boji proti dopingům a chci věřit, že tyto závazky budou naplněny a plněny i v budoucnu.

Podle mých informací v ADV ČR končí více zaměstnanců, je to pravda? Jak bude pokračovat činnost v ADV?

Mohu potvrdit, že někteří zaměstnanci ADV ČR nechťejí v souvislosti s těmito změnami ze strany zřizovatele pokračovat. Jak bude zajištěno plnění závazků ADV nevím, tyto informace nebyly nikomu z nás sděleny a nikdo se o navázání či dokončení rozpracovaných úkolů nezajímal. Problém, ale je, že končí např. kolegyně ze vzdělávání a kolega, který měl na starosti ADAMS. A také rezignují členové komisí a poradních orgánů, kteří ve svých profesích patří ke špičce.

Karel Felt

Bc. David Schwarz, ADAMS, oddělení kontrolního testování

Co Vás přivedlo k práci dopingového komisaře?

K práci komisaře jsem se dostal díky zaměstnání u Antidopingového výboru ČR.

Sportujete nebo jste závodně sportoval?

Ano, 16 let jsem hrál závodně korfbal a chvíli basketbal. Teď už se věnuji sportu spíše rekreačně.

Dostal jste se někdy jako komisař do nebezpečné situace?

Do nebezpečné situace ne, ale stalo se mi, že sportovec neměl po ránu moc dobrou náladu a uštědřil mi pár nadávek. Po pár minutách se uklidnil a omluvil se a my jsme pokračovali v dopingové kontrole.

Co byste doporučil zájemcům o práci komisaře?

Určitě aby se co nejvíc ponořili do sportu jako celkového a měli

povědomí o tom, jak kdo hraje a jaké jsou specifika daného sportu. Dále, aby pracovali na svých jazykových dovednostech (hlavně angličtině), nikdy nevíte, koho bude odebírat a z jaké bude země. A to nejdůležitější, aby byli trpěliví a důslední, dopingová kontrola se může natáhnout i na několik hodin.

Na jakou mezinárodní akci/událost byste se chtěl podívat?

Na Olympijské hry.

Na jaké nejzajímavější sportovní události jste jako komisař působil?

Například IBU World cup 2021 v Novém městě.

Čím Vás obohatil kurz pořádaný ITA?

Celkově měl tento kurz velmi vysokou úroveň a byl pro mne obohacující ve většině bodech, ale asi nejvíc tím, že jsem mohl probírat různé situace z praxe s odborníky a komisaři z jiných států.

Ing. Jiří Kubálek, vedoucí oddělení kontrolního testování

Co Vás přivedlo k práci dopingového komisaře?

Již od dětství mne zajímaly všechny druhy sportu a když se potom v dospělosti přidala zvědavost poznat i zákulisí různých sportů a v kombinaci se smyslem pro fair

play, byla pro mne práce antidopingového komisaře optimálním řešením.

Sportujete nebo jste závodně sportoval?

Ano, dříve závodně tenis a basketbal, hodně jsem se věnoval i práci trenéra a rozhodčího – squash, tenis, basketbal, dalších sportů jako cyklistice, MTBO, badmintonu, volejbalu, beach volejbalu či racketlonu jsem se účastnil na úrovni amatérských soutěží a lig.

Dostal jste se někdy jako komisař do nebezpečné situace?

Vzpomínám si na fotbalový zápas na Spartě před několika lety, kdy po zápase, v okamžiku předávání výzev k dopingové kontrole na hřišti, došlo k vyhození situace mezi sparfanskými rowdies a tvrdším jádrem fanoušků soupeře. Několik jedinců z obou táborů se dostalo i na plochu hřiště, vznikla řada bojůvek, došlo k použití pyrotechniky, museli zasahovat těžkooděnci. Nebyl to ani trochu příjemný pocit, naštěstí jsme se bez úhony dostali pod ochranou do zázemí stadionu.

Co byste doporučil zájemcům o práci komisaře?

Bez smyslu pro spravedlnost, fair play a pozitivního přístupu ke sportu nemůžete tuto práci vykonávat. Často jde i značnou část Vašeho volného času, je zapotřebí být komunikativní, mít znalosti a přehled a především se chovat a jednat nestranně a nezájmově.

Na jakou mezinárodní akci/událost byste se chtěl podívat?

Jakékoli mistrovství světa a Olympijské hry jsou pro mne výzvou. A pevně věřím, že získáním licence mezinárodního antidopingového komisaře jsou dveře na OH otevřeny.

Na jaké nejzajímavější sportovní události jste jako komisař působil?

Mám za sebou účast na celé řadě mistrovství světa, jsou to skvělé zkušenosti. Na druhu sportu nezáleží, vždy jde o mimořádné, špičkové výkony, u kterých se pohybujete v bezprostřední blízkosti, emoce v přímém přenosu...

Čím Vás obohatil kurz pořádaný ITA?

Samotný kurz mne překvapil vysokou úrovní a precizností, se kterou byl připraven a veden, byl zaměřený především na řešení praktických situací, se kterými se komisaři setkávají při výkonu své práce. A také seznámení se s organizací a průběhem konání velkých mezinárodních akcí, jakými jsou například Olympijské hry, bylo maximálně přínosné.

01.01.21

ADV ČR vydává novou Směrnici a české překlady Kodexu a standardů účinných od 1. 1. 2021

V návaznosti na nové znění Světového antidopingového Kodexu a jeho Mezinárodních standardů, vydává Antidopingový výbor ČR novou Směrnici pro kontrolu a postih dopingů ve sportu v ČR, rovněž s účinností od 1. 1. 2021.

26.01.21

ITA zahájí spolupráci s CEADO k ochraně čistého sportu ve střední Evropě

International Testing Agency (ITA) dále posiluje svou celosvětovou spolupráci s národními antidopingovými agenturami (NADO) tím, že navazuje partnerství s CEADO (Středoevropskou antidopingovou organizací) zastupující osm zemí včetně Antidopingového výboru ČR.

Dne 14. ledna 2021 podepsala ITA dohodu o spolupráci s CEADO. Tato spolupráce se zaměřuje na harmonizaci a koordinaci testování, podporuje budoucí spolupráci mezi ITA a CEADO, pokud jde o vzdělávací a preventivní oblasti v rámci Mezinárodního standardu pro vzdělávání, v podobě rozvoje a implementace vzdělávacích plánů a realizace akcí a online informačních setkání.

„Rád bych poděkoval národním antidopingovým organizacím z 8 zemí, které tvoří CEADO, za důvěru a spolupráci s ITA,“ poznamenává generální ředitel ITA Benjamin Cohen.

„Hlavním cílem CEADO je posílení a podpora antidopingové práce ve prospěch čistých sportovců nejen v členských zemích CEADO, ale pro všechny čisté sportovce,“ uvádí Michael Cepic, předseda představenstva CEADO. „Jsme přesvědčeni, že naše spolupráce s ITA přispívá k harmonizaci antidopingových programů a antidopingového úsilí na celém světě.“

15.03.21

Komisaři ADV ČR na SP v biatlonu

Za velmi přísných hygienicko-epidemiologických podmínek byli komisaři ADV ČR téměř dva týdny v Novém Městě na Moravě pověřeni realizací dopingových kontrol.

Probíhal zde Světový pohár v biatlonu. ADV ČR byl požádán Mezinárodní biatlonovou unií IBU o zajištění veškerých dopingových soutěžních i mimosoutěžních testů této vrcholné soutěže. Odebralo se více jak sto vzorků.

19.04.21

Dopingoví komisaři ADV ČR získali mezinárodní certifikát ITA

Na základě programu International Doping Control Officer Training Program získali tři z dopingových komisařů Antidopingové

ho výboru ČR mezinárodní certifikát. Tento certifikát je výsledkem jejich účasti na školení, které bylo zaměřeno na veškeré aspekty dopingové kontroly. Závěr programu byl věnován ověření znalostí formou dialogu se školiteli a vyřešení mnoha příkladových situací při dopingové kontrole.

Tento certifikát je nejvyšším možným oprávněním pro dopingové komisaře a opravňuje je mj. se zúčastnit např. olympijských her nebo vrcholných světových sportovních akcí. Vedoucí oddělení kontrolního testování Jiří Kubálek k tomu říká: „Je skvělé, že tímto programem prošli tři z našich kolegů. Každý z komisařů je pro ADV ČR klíčovou postavou a je tedy dobře, že si neustále prohlubují své znalosti. Získání mezinárodního certifikátu vnímám nejenom jako ocenění jejich kvalit a připravenosti, ale i jako zhodnocení koncepční práce ADV ČR s dopingovými komisaři.“

22.05.21

ADV ČR v Ostravě i v Poděbradech

Antidopingový výbor ČR provedl dopingové kontroly na prestižních sportovních akcích za účasti mezinárodních atletů. V Poděbradech na Race Walking i v Ostravě na Zlaté třetě byly dopingové kontroly zajišťovány s organizátory i s mezinárodními federacemi. Na těchto akcích bylo odebráno 48 vzorků moči a 26 vzorků krve.

31.05.21

ADV ČR uspořádal školení komisařů

Ve dnech 28. - 30.5.2021 se v prostorách Olymp CS Ministerstva vnitra konalo školení pro dopingové komisaře ADV ČR. Interaktivní semináře obsahovaly teoretickou i praktickou část včetně ukázkových videí a rozsahem se jednalo o pilotní projekt. Celkem se zúčastnilo 42 dopingových komisařů. Pro ADV ČR je kontinuální vzdělávání vlastních komisařů podstatnou součástí antidopingového programu, a proto bude v těchto aktivitách i nadále pokračovat.

01.06.21

ADV ČR v květnu provedl rekordní počet dopingových kontrol

Postupně odeznívající epidemie koronaviru se promítla i na zvyšování se počtu vykonaných dopingových kontrol. V měsíci květnu Antidopingový výbor ČR odebral 159 vzorků. Z toho 99 v soutěžním období a 60 v nesoutěžním.

Část těchto dopingových kontrol byla na žádost mezinárodních federací během sportovních událostí jako The Battle of the Teams maraton nebo plaveckých závodů PRAHA 2021 - 1. kolo ČP.

ŠKOLENÍ ADV 2021

Na konci minulého roku se ADV ČR vzhledem k epidemiologické situaci rozhodl využívat pro školení formu ZOOM. Tento druh výuky umožňoval možnost kontinuálního pokračování ve vzdělávání i během podzimní nucené minimalizace kontaktů.

Pro řadu sportovců a subjektů sídlících dále od hlavního města je to forma časově příznivější a flexibilnější. Forma prezenční samozřejmě nadále zůstává formou preferovanou.

Datum	Subjekt	Gesce	Čas	Cílová skupina	Forma
27.01.2021	ČJF	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
31.01.2021	ČJF	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
03.02.2021	ČJF	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
04.02.2021	ČJF	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
10.02.2021	Orientační běh	ADV	18:00-19:30	mix	ZOOM
17.02.2021	Komisaři	ADV	18:00-19:30	DK	ZOOM
18.02.2021	Komisaři	ADV	18:00-19:30	DK	ZOOM
24.02.2021	Komisaři	ADV	18:00-19:30	DK	ZOOM
01.03.2021	FBK	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
02.03.2021	FBK	ADV	18:00-19:30	mix	ZOOM
10.03.2021	ČSK	ADV	18:00-19:30	funkcionáři	ZOOM
17.03.2021	ČSK	ADV	18:00-19:30	reprezentace	ZOOM
23.03.2021	ČSK	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
31.03.2021	Horo svaz	ADV	18:00-19:30	mládež	ZOOM
27.04.2021	Victoria	ADV	18:00-19:30	Sportovci/repre	ZOOM
28.04.2021	Victoria	ADV	18:00-19:30	Sportovci/repre	ZOOM
11.05.2021	Victoria	ADV	18:00-19:30	Sportovci/repre	ZOOM
12.05.2021	Victoria	ADV	18:00-19:30	Sportovci/repre	ZOOM
07.05.2021	UM Brno	ADV	09:00-10:30	studenti	ZOOM
18.05.2021	UM Brno	ADV	08:00-09:30	studenti	ZOOM
28.05.2021	Komisaři	ADV	11:00-15:00	DK	Olymp
29.05.2021	Komisaři	ADV	11:00-15:00	DK	Olymp
30.05.2021	Komisaři	ADV	11:00-15:00	DK	Olymp
02.06.2021	Horo svaz	ADV	18:00-19:30	sportovci	ZOOM
03.06.2021	Polesport	ADV	18:30-19:45	děti	ZOOM
09.06.2021	Polesport	ADV	18:30-19:45	mládež	ZOOM
14.06.2021	Polesport	ADV	18:30-19:45	trenéři	ZOOM

NĚCO MÁLO KE STATISTICE ZA LETOŠNÍ PŮLROK

Ke dnešnímu datu jsem odebrali 495 vzorků, z toho 329 při soutěži a 166 mimosoutěžně.

Zde je soupis jednotlivých měsíců.

Leden: 12 soutěžních a 6 mimosoutěžních odběrů

Únor: 116 soutěžních a 9 mimosoutěžních odběrů

Březen: 68 soutěžních a 42 mimosoutěžních odběrů

Duben: 24 soutěžních a 42 mimosoutěžních odběrů

Květen: 99 soutěžních a 62 mimosoutěžních odběrů

Červen: Prozatím 10 soutěžních a 5 mimosoutěžních odběrů

Na celý rok 2021 má ADV ČR naplánováno zhruba 1000 odebraných vzorků.

KOKAIN – JEHO ZNEUŽÍVÁNÍ VE SPORTOVNÍM PROSTŘEDÍ

V poslední době se ve sportovním prostředí množí zneužívání některých návykových látek, podívejme se tedy dnes na kokain. Na úvod můžeme jmenovat dopingový případ tenistů Matse Willandera a našeho Karla Nováčka, kteří byli pozitivně testováni v roce 1995 na pařížském Roland Garros. Nutno dodat, že to bylo až na sklonku jejich kariéry, kdy ve dvouhře už ani jeden nestartoval a čtyřhru absolvovali již více jako společenskou událost.

Londýn byl už druhý rok po sobě vyhlášen jako „hlavní evropské město kokainu“, protože bylo na základě analýzy odpadních vod zjištěno užívání 909 mg kokainu na 1000 lidí denně! V roce 2014 to bylo 737 mg na 1000 lidí. Druhým městem v užívání kokainu je pak Amsterdam s „pouhými“ 642 mg na 1000 osob. Kokain se získává z listů koky pravé. Už 5000 před naším letopočtem byla koka součástí magicko-náboženských obřadů, byla používána jako léčebná a stimulační látka v Jižní Americe. Inkové užívali koku jako pochoutku, platidlo a lék. Listy koky také pomáhaly domorodcům, aby překonali únavu z vysokohorského prostředí a znečtilivili zažívací ústrojí a tak překonali pocit hladu. Kokain jako první izoloval německý chemik Albert Niemann v roce 1860, postupně se kokain začal vyrábět průmyslově. Z listů koky se nejdříve vyrábí kokainová pasta, ze které pak přidáním kyseliny chlorovodíkové stane požadovaný prášek.

Kokain byl používán jako lokální anestetikum při prvních operacích a byly snahy léčit kokainem závislost na morfiu. Používal se také jako lék na smutek, depresi, alkoholismus, zažívací potíže a dokonce na astma.

Účinky žádoucí

Krátkodobě uživatel je velmi energický, vitální, únava mizí, člověk má naopak pocit zvýšené mentální kapacity (zdaleka ne vždy oprávněně), je plný nápadů. Je hovorný, cítí lehkou euforii, družnost, snadno a rychle se rozhoduje, ztrácí zábrany. Typická je zvýšená sebedůvěra, která může hraničit až s egocentризmem a agresivitou. Uživatel může mít také příjemné halucinace a pocit lenivého klidu. Na euforizující účinky kokainu se velmi rychle rozvíjí tolerance (časem je intoxikace méně příjemná).

Krátkodobě kokain povzbuzuje chuť na sex jak u žen, tak u mužů, ale zejména u mužů se vyskytují i sexuální dysfunkce. Při dlouhodobém užívání mizí chuť na sex bez kokainu. Kokain je považován za anorektikum, protože přechodně snižuje chuť k jídlu. Někteří uživatelé užívají kokain v opilosti, aby si připadali méně opilí.

Účinky nežádoucí

Mohou se vyskytovat pocity slabosti, zrychlený tep, zvýšený tlak, nevolnost, nechutenství, bolesti hlavy, pocení, třes, zvracení, průjem, pocity stresu, poruchy spánku. Při dlouhodobém užívání dochází ke krvácení z nosu, bolestem v krku, kašli, svalovým křečím, váhového úbytku, časté jsou potíže se spánkem. Vzhledem k relativně krátkému působení a s tím související vyšší frekvencí užívání dochází k trvalému poškození nosní sliznice, které se projevuje postižením nebo ztrátou čichu, někdy dojde až k proděravění nosní přepážky (nutný chirurgický zákrok).

Přívalem energie je nepřirozený (nastává díky uvolnění rezerv), poté nutně přichází fyzické a psychické vyčerpání. Po odeznění euforie nastupuje únava, pocit sešlosti, podrážděnost. U dlouhodobých uživatelů kokainu se mohou vyskytovat bludy a halucinace, člověk si nepřipadá zdravý a nepůsobí tak ani navenek. Při dlouhodobém užívání se může rozvinout deprese, zhoršují se problémy s pamětí a soustředěním. Uživatel může být paranoidní, jeho reakce jsou často neadekvátní až agresivní. S kognitivním výkonem to je podobné jako s přívalem energie – krátkodobý přínos kokainu pro myšlení je sporný (subjektivní dojem je většinou lepší než měřitelné výsledky), ale dlouhodobě dochází k mnoha potížím v oblasti myšlení: zhoršuje se pracovní paměť, celkově je kognitivní výkon horší. Mluví se o rychlejšímu stárnutí mozku u uživatelů kokainu (úbytek bílé mozkové hmoty, atrofie různých oblastí mozku, která se projevuje v kognitivním výkonu, problémy s imunitou).

Hlavní rizika

Kokain je kardiotoxický: lidé, kteří zemřeli na předávkování kokainem, mají více kardiovaskulárních a cerebrovaskulárních pato-

logií než ti, kteří zemřeli na předávkování opiáty. Mezi uživateli kokainu je vyšší výskyt ischemické choroby srdeční a arterosklerózy, vyskytují se trvalé srdeční arytmie (nezmizí, když uživatel začne abstinovat). Kokain zvyšuje riziko ischemických mozkových příhod a trombóz. Příčinou úmrtí na předávkování kokainem bývá kolaps dechového centra, kterému předchází křeče, zášklaby, vysoké teploty, uživatel může zemřít také na srdeční selhání nebo na krvácení do mozku.

Na kokainu se rychle rozvíjí psychická závislost. Skrytým rizikem je i sdílení bankovek, brček či trubiček používaných ke šňupání – i přes nosní sliznici, která u uživatelů kokainu bývá poraněná, hrozí nákaza infekčními nemocemi.

Další rizika jsou spojená s čistotou kokainu. Vzhledem k vysoké ceně vysokoprocenního kokainu se v naprosté většině případů na českém černém trhu setkáme se směsí, která má s kokainem společného velmi málo. Kromě pervitinu, kofeinu či kreatinu se kokain řadí i například levamisolem, který se původně užívá pro hubení parazitických červů u dobytka, nebo lidokainem a benzokainem, které mají znecitlivující účinky a pomáhají napodobit účinky pravého kokainu. Výjimečně není ani přidání cukru či paralenu. Čistota kokainu jde ověřit pouze v chemických laboratořích, běžný uživatel prakticky nemá šanci kvalitu rozpoznat.

Kokain má určitý teratogenní vliv (riziko pro nenarozené dítě matky-uživatelky). Díky vazokonstrikci (stažení cév) kokain může vyvolat potrat a defekty vnitřních orgánů, je-li užíván v prvním trimestru těhotenství. Užívá-li matka kokain, plod často bývá menší, než jak by to odpovídalo jeho gestačnímu stáří, u některých novorozenců bývá zjištěn úbytek šedé mozkové hmoty.

Intoxikovaný

Pro pozorovatele je intoxikovaný nápadný energií a aktivitou, je velmi hovorný, může mít rozšířené zornice, někdy i bizarní projevy chování, vysoké sebevědomí. Stav bez dalšího užití během relativně krátké doby (hodiny) přechází do útlumu a pocitu sešlosti.

ti. Typické je „popotahování“, ve větších dávkách mírná ztuhlost čelistí a vyšší tolerance alkoholu.

Odvýkací stav

Běžným a velmi nepříjemným příznakem odvykacího stavu u uživatelů, co dlouho a intenzivně užívali kokain, je skleslá nálada až klinická deprese. U lidí, léčených se závislostí na kokainu, snížení self-efficacy a klinická deprese značně zvyšují pravděpodobnost recidivy. Uživatelé také pocítují únavu až vyčerpání fyzickou a psychickou, mají nepříjemné živé sny, problémy se spánkem (nemohou usnout nebo naopak pořád pospávají), jsou podráždění, mohou si připadat zpomalení nebo naopak zrychlení.

Ke zvládnutí odvykacího stavu není třeba lékařské intervence. Naopak psychická složka závislosti na kokainu je považována za jednu z nejtěžších. Právě díky absenci vážných fyzických symptomů z odnětí uživatel dlouho nemá náhled na ztrátu kontroly nad užíváním a na rozvinutou závislost.

Detekovatelnost

V krvi je kokain detekovatelný několik málo (až 5) hodin. V moči lze kokain detekovat 12-14 hodin, metabolity až 1 den. Při dlouhodobém užívání jsou metabolity kokainu (benzoylkonin) detekovatelné čtyřikrát až pětkrát déle než při jednorázovém užití.

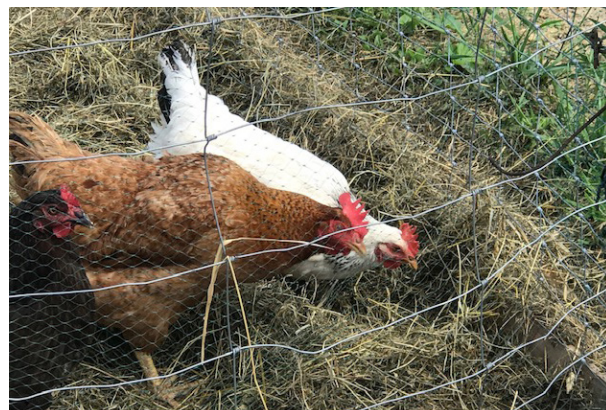
<http://navykovelatky.cz/stimulacni-drogy/>
PREV-CENTRUM, Z.Ú.

<https://www.prevcentrum.cz/informace-o-drogach/kokain/>

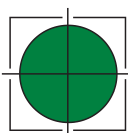
Zdroj: https://www.idnes.cz/onadnes/zdravi/co-zpusobuje-kokain.A170309_090257_zdravi_pet

ODLEHČENÍ na závěr

Hele, co zobeš?

Chráníme čistý sport

Antidopingový výbor ČR

Czech Anti-Doping Committee

Za Císařským mlýnem 1063

170 00 Praha 7

IČO: 70101884

+420 233 381 602

info@antidoping.cz

www.antidoping.cz